

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

دانشکده: بهداشت

گروه: بهداشت عمومی

طرح دوره و چک لیست خود ارزیابی دروس نظری و آزمایشگاهی (عملی)

نام درس: روش تحقیق کیفی

کد درس: ۳۷۷۱۴

مقطع و رشته: کارشناسی ارشد ناپیوسته / سلامت و رفاه اجتماعی

ترم تحصیلی: ترم دوم

تعداد واحد: کل: ۲ واحد شامل نظری: ۲ واحد نظری

مدرس / مدرسین درس (سهم هر یک به واحد): دکتر سینا احمدی (۱ واحد) - دکتر شاهین سلطانی (۱ واحد)

زمان ارائه درس: یکشنبه ها ساعت ۱۴ تا ۱۶ - نیمسال دوم سال تحصیلی ۴۰۴-۴۰۵

ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: شنبه ها ساعت ۱۴ تا ۱۶

پیش نیازها: آمار در علوم اجتماعی

هم نیازها: ندارد

محل آموزش: دانشکده بهداشت - کلاس شماره ۴

محتوای آموزشی بر اساس سر فصل دروس

✓ اهداف کلی دوره: (شرح درس بر اساس کوریکولوم)

هدف کلی این درس آشنایی دانشجویان کارشناسی ارشد سلامت و رفاه اجتماعی با روش تحقیق کیفی در مطالعات و انجام تحقیقات با رویکرد کیفی است. در این درس دانشجویان با چپستی، مبانی هستی شناسی و معرفت شناسی روش تحقیق کیفی و تفاوت آن با رویکرد کمی آشنا خواهند شد. علاوه بر این در این درس دانشجویان با انواع روش های کیفی و نحوه جمع آوری و تحلیل داده ها آشنا خواهند شد تا بتوانند تحقیقاتی را با این رویکرد انجام دهند.

✓ اهداف کلی جلسات: (جهت هر جلسه یک هدف)

آشنایی دانشجویان با:

- جلسه اول: آشنایی با روش تحقیق کیفی و تاریخچه تحقیقات کیفی
- جلسه دوم: مبانی هستی‌شناختی و معرفت‌شناختی روش تحقیق کیفی - بنیان‌های نظری تحقیق کیفی
- جلسه سوم: تفاوت روش تحقیق کیفی با روش تحقیق کمی
- جلسه چهارم: ویژگی‌های اساسی روش تحقیق کیفی
- جلسه پنجم: اخلاق در تحقیق کیفی
- جلسه ششم: نمونه‌گیری و روش‌های انتخاب نمونه در تحقیقات کیفی
- جلسه هفتم: روش‌های جمع‌آوری داده‌ها در تحقیق کیفی
- جلسه هشتم: مصاحبه به عنوان یکی از روش‌های اصلی گردآوری داده‌ها
- جلسه نهم: روایی و پایایی در تحقیق کیفی
- جلسه دهم: معرفی انواع روش‌های کیفی
- جلسه یازدهم: روش‌گرند تئوری در تحقیق کیفی
- جلسه دوازدهم: روش تحلیل محتوا در تحقیق کیفی
- جلسه سیزدهم: روش پدیدارشناسی در تحقیق کیفی
- جلسه چهاردهم: معرفی و کار با نرم‌افزار مکس کیودا
- جلسه پانزدهم: طبقه‌بندی و تحلیل داده‌های کیفی
- جلسه شانزدهم: روش تحقیق آمیخته
- جلسه هفدهم: ارائه کار کلاسی و پرسش و پاسخ و جمع‌بندی مطالب ترم

✓ اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: آشنایی با روش تحقیق کیفی و تاریخچه تحقیقات کیفی
اهداف ویژه رفتاری جلسه اول:

در پایان دانشجویان قادر باشند

- ✓ رویکرد کیفی در تحقیقات را به کار بگیرد.
- ✓ روش تحقیق کیفی را به خوبی توضیح دهد.
- ✓ تاریخچه تحقیقات کیفی را بیان کند.
- ✓ تحقیق کیفی را به خوبی تعریف کند
- ✓ با رعایت مقدمات و فرآیند پژوهش کیفی، یک پژوهش کیفی را اجرا کند.

هدف کلی جلسه دوم: معرفی و بیان مبانی هستی‌شناختی و معرفت‌شناختی روش تحقیق کیفی - بنیان‌های نظری تحقیق کیفی
اهداف ویژه رفتاری جلسه دوم:

در پایان دانشجویان قادر باشند

- ✓ مبانی هستی‌شناسی روش کیفی را به خوبی بیان کند.
- ✓ مبانی معرفت‌شناختی روش کیفی را به خوبی بیان کند.
- ✓ بنیان‌های نظری روش تحقیق کیفی را توضیح دهد.
- ✓ تاریخچه و مکاتب فکری در پژوهش کیفی را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه سوم: بیان تفاوت روش تحقیق کیفی با روش تحقیق کمی

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ تفاوت روش تحقیق کیفی با روش تحقیق کمی را توضیح دهد.
- ✓ بنیان های نظری دو نوع رویکرد را مقایسه کند.
- ✓ نقاط و قوت و ضعف دو رویکرد را شرح دهد.

هدف کلی جلسه چهارم: بیان ویژگی های اساسی روش تحقیق کیفی

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ ویژگی های اساسی روش کیفی را به خوبی بشناسد.
- ✓ نقاط قوت هر کدام از ویژگی ها را بیان کند.
- ✓ کاربرد هر کدام از ویژگی های روش کیفی را به خوبی بیان کند.

هدف کلی جلسه پنجم: تعریف و معرفی اخلاق در تحقیق کیفی

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ تنگناهای اخلاقی تحقیق کیفی را توضیح دهد.
- ✓ ضرورت اخلاق در تحقیق کیفی را بشناسد.
- ✓ گام های اخلاقی تحقیق کیفی را توضیح دهد.
- ✓ اخلاق در جمع آوری تحقیقات را توضیح دهد.
- ✓ اخلاق در گزارش نتایج تحقیقات کیفی را شرح دهد.

هدف کلی جلسه ششم: تعریف و معرفی نمونه گیری و روش های انتخاب نمونه در تحقیقات کیفی

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ نمونه گیری در تحقیق کیفی را به خوبی تعریف کند.
- ✓ نمونه گیری نظری در تحقیق کیفی را توضیح دهد.
- ✓ نمونه گیری هدفمند در تحقیق کیفی را تعریف کند.
- ✓ نحوه انتخاب نمونه ها در تحقیق کیفی را شرح دهد.

هدف کلی جلسه هفتم: روش های جمع آوری داده ها در تحقیق کیفی

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ روش های جمع آوری داده ها در تحقیق کیفی را توضیح دهد.
- ✓ روش مصاحبه در تحقیق کیفی را انجام دهد.
- ✓ مرور سیستماتیک را شرح دهد.
- ✓ روش های بحث گروهی و تکنیک دلفی را به خوبی اجرا کند.

هدف کلی جلسه هشتم: معرفی مصاحبه به عنوان یکی از روش های اصلی گردآوری داده ها

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ تکنیک مصاحبه در گردآوری داده ها را به خوبی توضیح داده و مصاحبه موفق را انجام دهد.
- ✓ تفاوت بین مصاحبه ساختار یافته و نیمه ساختار یافته را به خوبی توضیح دهد.

- ✓ مصاحبه های مسئله محور را شرح دهد.
 - ✓ مشکلات و چالش های مصاحبه را بیان کند.
- هدف کلی جلسه نهم: معرفی و تعریف روایی و پایایی در تحقیق کیفی

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ روایی در تحقیقات کیفی را به خوبی تعریف کند و بیان کند که روایی در تحقیقات کیفی چگونه بررسی می شود.
- ✓ معیارها و روش های روایی در تحقیقات کیفی را شرح دهد.
- ✓ بیان کند که پایایی در روش کیفی چگونه بررسی می شود.

هدف کلی جلسه دهم: معرفی انواع روش های کیفی

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ انواع روش های تحقیق کیفی را به خوبی توضیح دهد.
- ✓ تفاوت روش های مختلف در رویکرد کیفی را به خوبی بیان کند.
- ✓ روش پدیدارشناسی را توضیح دهد.
- ✓ روش تحلیل محتوا را اجرا کند.
- ✓ روش گردنند تئوری را شرح دهد.
- ✓ روش دلفی را اجرا کند.
- ✓ روش بحث گروهی را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه یازدهم: معرفی روش گردنند تئوری در تحقیق کیفی

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ روش گردنند تئوری را به طور کامل شرح دهد.
- ✓ مطالعاتی را با تکنیک گردنند تئوری انجام دهد.
- ✓ نقاط قوت و ویژگی های روش گردنند تئوری را بیان کند
- ✓ بنیان های نظری روش گردنند تئوری را توضیح دهد.
- ✓ تفاوت روش گردنند تئوری با سایر روش ها را بیان کند.

هدف کلی جلسه دوازدهم: معرفی روش تحلیل محتوا در تحقیق کیفی

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ روش تحلیل محتوا در مطالعات کیفی را به طور کامل شرح دهد.
- ✓ مطالعاتی را با تکنیک تحلیل محتوا در مطالعات کیفی انجام دهد.
- ✓ نقاط قوت و ویژگی های روش تحلیل محتوا در مطالعات کیفی را بیان کند
- ✓ بنیان های نظری روش تحلیل محتوا در مطالعات کیفی را توضیح دهد.
- ✓ تفاوت روش تحلیل محتوا در مطالعات کیفی با سایر روش ها را بیان کند.

هدف کلی جلسه سیزدهم: معرفی روش پدیدارشناسی در تحقیق کیفی

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ روش پدیدارشناسی در مطالعات کیفی را به طور کامل شرح دهد.
- ✓ مطالعاتی را با تکنیک پدیدارشناسی در مطالعات کیفی انجام دهد.

- ✓ نقاط قوت و ویژگی های روش پدیدارشناسی در مطالعات کیفی را بیان کند
- ✓ بنیان های نظری روش پدیدارشناسی در مطالعات کیفی را توضیح دهد.
- ✓ تفاوت روش پدیدارشناسی در مطالعات کیفی با سایر روش ها را بیان کند.

هدف کلی جلسه چهاردهم: معرفی و کار با نرم افزار مکس کیودا

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ نرم افزار مکس کیودا را به طور کامل معرفی کند.
- ✓ نحوه کار با نرم افزار مکس کیودا را توضیح دهد.
- ✓ تحلیل های مقدماتی را با مکس کیودا انجام دهد.

هدف کلی جلسه پانزدهم: طبقه بندی و تحلیل داده های کیفی

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ داده ها گردآوری شده در روش کیفی را طبقه بندی کند.
- ✓ روش های تحلیل داده های کیفی را توضیح دهد.
- ✓ انواع رویکردها در تحلیل داده ها را توضیح دهد.
- ✓ انواع کدبندی ها را شرح دهد.

هدف کلی جلسه شانزدهم: معرفی روش تحقیق آمیخته (ترکیبی)

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ روش های روش تحقیق آمیخته را شرح دهد.
- ✓ انواع روش تحقیق آمیخته را توضیح دهد.
- ✓ بتواند مطالعه ای با روش تحقیق آمیخته طراحی کند.

هدف کلی جلسه هفدهم: رفع اشکال، ارائه کار کلاسی

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ مروری دقیق بر مطالب جلسات گذشته داشته باشد.
- ✓ سوالات و اشکالات جلسات پیشین را مطرح و رفع اشکال شود.
- ✓ گزارش کاملی از یک مقاله جدید در مورد روش تحقیق کیفی و مزایا و چالش های آن در قالب یک کار کلاسی مورد تایید استاد و قابل دفاع ارائه کند.

✓ روش های تدریس:

■ پانل بحث و گفت و گو (Panel Discussion)

■ سخنرانی (Lecture)

□ آموزش مبتنی بر تیم (TBL)

□ آموزش مبتنی بر حل مسئله (PBL)

□ کار در پراتیک و مرکز مهارت ها

■ ارائه سمینار توسط دانشجو

□ گردش علمی (Field Trip)

□ آموزش بر روی مولاژ

□ شبیه‌سازی (Simulation)

□ ایفای نقش (Role Play)

□ سایر موارد:

رسانه‌های کمک آموزشی:

■ اسلاید (پاورپوینت) ■ فیلم آموزشی □ پوستر □ مدل □ نمونه بیمار □ نرم‌افزار
□ پمفلت ■ جزوه □ سایر

✓ نحوه ارزشیابی دوره و تعیین نمره نهایی:

OSCE □ کوییز □ ■ امتحان کتبی پایان دوره/ترم ■ امتحان کتبی/ شفاهی میان دوره/ترم
■ پروژه ■ تحقیق □ سمینار ■ مشارکت در کلاس/حضور و فعالیت

توضیحات	درصد از نمره نهایی کل	انواع ارزشیابی	روش ارزشیابی	
هر هفته مباحث مربوط به جلسه قبل پرسیده می شود و بعد از جلسه هشتم یک آزمون میان ترم گرفته می شود.	۳۰ درصد	تکالیف، پرسش های هفتگی، حضور و غیاب و مشارکت در بحث های کلاسی، میان ترم	تکوینی	۱
در تاریخ 1405/04/20 ساعت 08:30 آزمون پایان ترم اخذ خواهد شد.	۷۰ درصد	آزمون پایان ترم به صورت کتبی	تراکمی	۲

✓ منابع و مراجع آموزشی

✓ منابع اصلی:

✓ اصول و روش‌های پژوهش کیفی، ویرایش جدید، نجلا حریری. نشر دانشگاه آزاد اسلامی.

✓ درآمدی بر تحقیق کیفی، آخرین ویرایش. اووه فیلیک. ترجمه هادی جلیلی. نشر نی.

✓ ادیب حاج باقری م پرویزی س صلصالیوم روشهای تحقیق کیفی انتشارات بشری آخرین ویرایش

- ✓ Strauss, A. (last edition) *Qualitative analysis for social scientists*. Cambridge, university press 2008.
- ✓ Creswell, John W. & Poth, C. N. (۲۰۱۸). *Qualitative Inquiry Research Design; Choosing Among Five Approaches*.
- ✓ Merriam, S. B., & Tisdell, E. J. (2015). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. John Wiley & Sons.

✓ منابع فرعی و مکمل:

✓ مبانی پژوهش کیفی، آنسلم اشتراوس و جولیت کوربین، ترجمه ابراهیم افشار، نشر نی.

✓ روش‌های تحقیق کیفی، ترجمه حسین خنیفر و طاهره منیری شریفی، موسسه کتاب مهربان نشر.

✓ مبانی و اصول روش‌های پژوهش کیفی، حسین خنیفر و ناهید مسلمی، نشر نگاه دانش.

✓ تجزیه و تحلیل داده‌های کیفی در مکس کیودی‌ای، نافع باباصفری، انتشارات لوگوس.

✓ پایگاه‌های اطلاعاتی و آنلاین:

✓ https://journals.ut.ac.ir/article_25661.html

✓ <https://qualitativestudies.com/qualitative-studies/>

✓ قوانین و مقررات دوره

✓ حضور و غیاب: در تمام جلسات حضور دانشجویان چک می‌شود و حضور دانشجویان در تمام جلسات ضروری است مگر با ارائه دلیل موجه برای جلسات عدم حضور. دانشجوی موظف است به موقع در کلاس حضور داشته باشد.

✓ تحویل به‌موقع تکالیف: دانشجویان مکلف هستند تا تکالیف مربوط به درس را به موقع ارائه کنند. هر جلسه آمادگی پاسخگویی به سوالات مربوط به مباحث گذشته را داشته باشد.

✓ سیاست تقلب و plagiarism: با توجه به مقطع دانشجویان و براساس اصول اخلاقی دانشجویان تقلب پذیرفتنی نیست و دانشجویان بایستی از هر پونه تقلب پرهیز کنند.

✓ رعایت اخلاق حرفه‌ای: رعایت اخلاق حرفه‌ای برای همه دانشجویان براساس منشور اخلاق حرفه‌ای لازم است.

✓ رعایت پوشش حرفه‌ای: دانشجویان موظف هستند مطابق با دستورالعمل پوشش حرفه‌ای دانشگاه، موارد مربوط به آیین نامه‌ها را در این خصوص رعایت و با پوشش حرفه‌ای در کلاس حاضر شوند.

✓ نحوه ارتباط با استاد: ارتباط دانشجوی با استاد بایستی در چهارچوب قوانین و منشورهای دانشگاه باشد.

✓ مشارکت در دوره: دانشجوی موظف است در تمام دوره و کلاس‌ها و جلسات مشارکت فعال داشته باشد.

جدول زمانبندی جلسات درس روش تحقیق کیفی

جلسه	موضوع هر جلسه	مدرس / مدرسین
۱	آشنایی با روش تحقیق کیفی و تاریخچه تحقیقات کیفی	دکتر سینا احمدی
۲	مبانی هستی شناختی و معرفت شناختی روش تحقیق کیفی - بنیان های نظری تحقیق کیفی	دکتر سینا احمدی
۳	تفاوت روش تحقیق کیفی با روش تحقیق کمی	دکتر سینا احمدی
۴	ویژگی های اساسی روش تحقیق کیفی	دکتر سینا احمدی
۵	اخلاق در تحقیق کیفی	دکتر سینا احمدی
۶	نمونه گیری و روش های انتخاب نمونه در تحقیقات کیفی	دکتر سینا احمدی
۷	روش های جمع آوری داده ها در تحقیق کیفی	دکتر سینا احمدی
۸	مصاحبه به عنوان یکی از روش های اصلی گردآوری داده ها	دکتر سینا احمدی
۹	روایی و پایایی در تحقیق کیفی	دکتر شاهین سلطانی
۱۰	معرفی انواع روش های کیفی	دکتر شاهین سلطانی
۱۱	روش گرندد تئوری در تحقیق کیفی	دکتر شاهین سلطانی
۱۲	روش تحلیل محتوا در تحقیق کیفی	دکتر شاهین سلطانی
۱۳	روش پدیدارشناسی در تحقیق کیفی	دکتر شاهین سلطانی
۱۴	معرفی و کار با نرم افزار مکس کیودا	دکتر شاهین سلطانی
۱۵	طبقه بندی و تحلیل داده های کیفی	دکتر شاهین سلطانی
۱۶	روش تحقیق آمیخته	دکتر شاهین سلطانی
۱۷	مرور مطالب و رفع اشکالات و سوالات	دکتر سینا احمدی

جدول بلوپرینت آزمون درس روش تحقیق کیفی

جدول بلوپرینت آزمون: روش تحقیق کیفی

نیمسال تحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۴-۱۴۰۵

گروه آموزشی: بهداشت عمومی

دانشکده: بهداشت

ردیف	عنوان محتوای آموزشی	مدت زمان آموزش (ساعت)	تعداد سؤالات	تعداد سؤالات مربوط به هر یک از سطوح اهداف یادگیری		
				حیطه ی شناختی	حیطه ی مهارتی	حیطه ی نگرشی
۱	آشنایی با روش تحقیق کیفی و تاریخچه تحقیقات کیفی	۲	۱	*		
۲	مبانی هستی شناختی و معرفت شناختی روش تحقیق کیفی - بنیان های نظری تحقیق کیفی	۲	۱	*		
۳	تفاوت روش تحقیق کیفی با روش تحقیق کمی	۲	۱	*		
۴	ویژگی های اساسی روش تحقیق کیفی	۲	۱	*		
۵	اخلاق در تحقیق کیفی	۲	۱	*		
۶	نمونه گیری و روش های انتخاب نمونه در تحقیقات کیفی	۲	۲		*	
۷	روش های جمع آوری داده ها در تحقیق کیفی	۲	۲		*	
۸	مصاحبه به عنوان یکی از روش های اصلی گردآوری داده ها	۲	۱	*		
۹	روایی و پایایی در تحقیق کیفی	۲	۱	*		
۱۰	معرفی انواع روش های کیفی	۲	۲	*		
۱۱	روش گردن د تئوری در تحقیق کیفی	۲	۲	*		
۱۲	روش تحلیل محتوا در تحقیق کیفی	۲	۱	*		
۱۳	روش پدیدارشناسی در تحقیق کیفی	۲	۱	*		
۱۴	معرفی و کار با نرم افزار مکس کیودا	۲	۱	*		
۱۵	طبقه بندی و تحلیل داده های کیفی	۲	۱	*		

۱۶	روش تحقیق آمیخته	۲	۱	*
----	------------------	---	---	---

چک لیست ارزیابی طرح دوره دروس نظری و آزمایشگاهی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

نام و نام خانوادگی استاد/اساتید(سهم به واحد) : دکتر سینا احمدی (۱ واحد) – دکتر شاهین سلطانی (۱ واحد)

نام دانشکده: دانشکده بهداشت

عنوان درس: روش تحقیق کیفی

مخاطبان /ترم تحصیلی دانشجو: دانشجویان کارشناسی ارشد سلامت و رفاه اجتماعی – ترم دوم

نیمسال و سال تحصیلی کنونی: نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵

نام ارزیاب / ارزیابان:

ردیف	موضوع	نمره کسب شده	حد نصاب نمره	توضیحات
۱	مشخص بودن عنوان کلی درس، کد درس		۰/۵	
۲	مشخص بودن مخاطبان		۰/۵	
۳	مشخص بودن تعداد یا سهم استاد/ اساتید از واحد		۰/۵	
۴	مشخص بودن زمان ارائه درس (روز، ساعت، نیمسال تحصیلی)		۰/۵	
۵	مشخص بودن دروس پیش نیاز و هم نیاز		۰/۵	
۶	مشخص بودن هدف کلی دوره		۱	
۷	مشخص بودن اهداف کلی جلسات (هر جلسه یک هدف)		۱,۵	
۸	مشخص بودن اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه		۲	
۹	رعایت تعداد جلسات با توجه به میزان واحد درسی		۲	
۱۰	مشخص بودن منابع مورد استفاده بر اساس کوریکولوم مصوب		۱	
۱۱	مشخص بودن روش تدریس		۱	
۱۲	مشخص بودن وسایل آموزشی		۱	
۱۳	مشخص بودن شیوه ارزشیابی دانشجویان		۱	
۱۴	مشخص بودن زمان آزمون پایان دوره		۱	

۱۵	مشخص بودن مقررات کلاسی و انتظارات از دانشجو	۰/۵	
۱۶	ضمیمه بودن جدول زمانبندی تکمیل شده درس	۲	
۱۷	وجود جدول بودجه بندی دروس (blue print)	۱,۵	
۱۸	پوشش دادن بایدهای یادگیری (Must learn) در طرح دوره	۲	
	نمره نهایی	۲۰	

پیشنهادات:

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:
تاریخ ارسال :

نام و امضای مدیر گروه:
تاریخ ارسال:

نام و امضای مدرس:
تاریخ تحویل: